

Koronakrisen: Hva tenker samfunnsøkonomer i Norge?

Alexander W. Cappelen (NHH), Torfinn Harding (NHH/UiS),
Gisle Natvik (BI), Kjetil Storesletten (UiO), Bertil Tungodden
(NHH), Fredrik Wulfsberg (Met)

FAIR-The Choice Lab

Samfunnsøkonomer sentrale i debatten

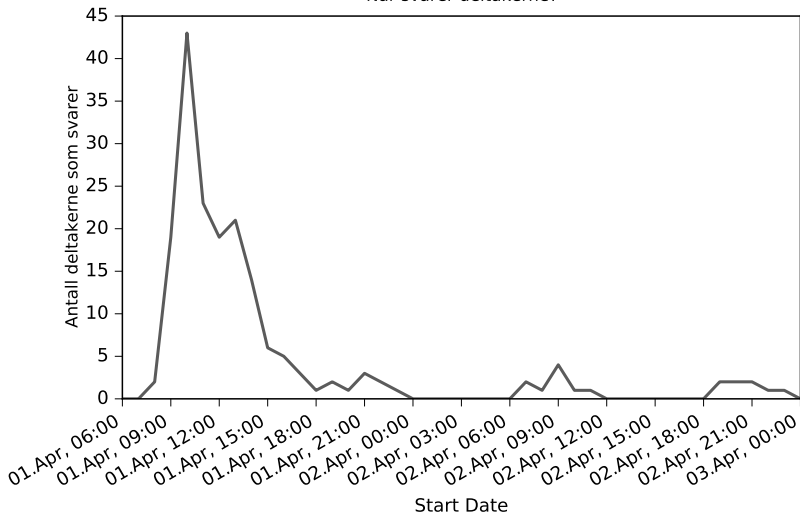
Motivasjon

- Nysgjerrighet: Hvor enige er vi om sentrale problemstillinger?
- Viktig for samfunnsdebatten - og viktig for oss?

Survey

- Formål: deskriptivt - ingen eksperimentelle elementer eller innsamling av bakgrunnsinformasjon.
- Sendte ut til akademiske miljø med samfunnsøkonomer - 1.4-3.4 - 198 respondenter (både norsk og engelsk)
- Gjennomførte i samme periode en relatert survey med et representativt utvalg nordmenn.
- Spesiell takk til Sebastian Fest (NHH) for gjennomføring og analyse av surveydata.

Når svarer deltakerne?

Utforming

- Valgte ut en del problemstillinger som vi fant interessante (deskriptive og normative).
- Krevende format - hyggelig at vi fikk mange positive kommentarer, få kritiske tilbakemeldinger.
- Men....
 - Noen påpekte at en del spørsmål var upresise/vage/feilstilte: "Akademiske samfunnsøkonomer er jo nøye med forutsetningene sine:)".

Hvordan skal vi tolke svarene?

Hvordan skal vi tolke svarene?

- “En artig studie, gleder meg til å se resultatene! Men husk at det er mange dårlige samfunnsøkonomer her i landet vårt, så det betyr kanskje ikke så mye hva vi mener i gjennomsnitt? Lykke til!”

Plan

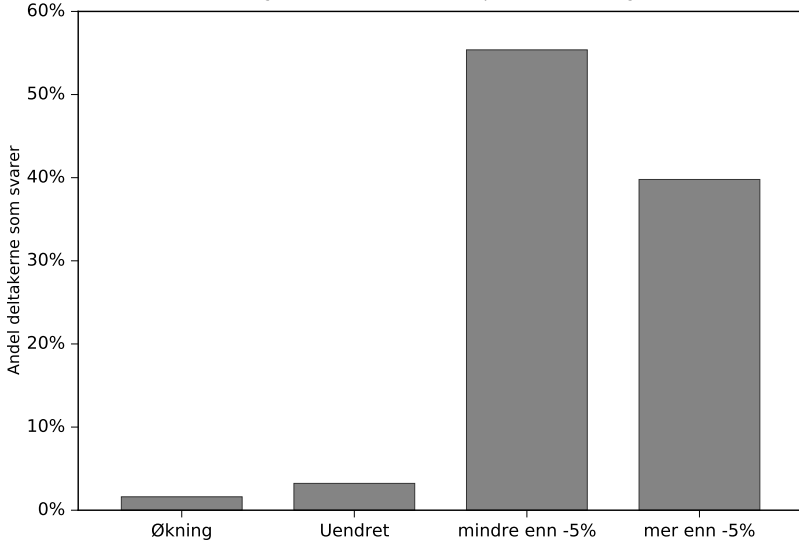
- Gi dere en oversikt over svarene - se hvor vi er enige og hvor det er uenighet.
- Lage en liten rapport - åpen tilgang til slides/data - fortsette diskusjonen.
- Hva er vårt samfunnsansvar?

Hva tenker vi om framtiden?

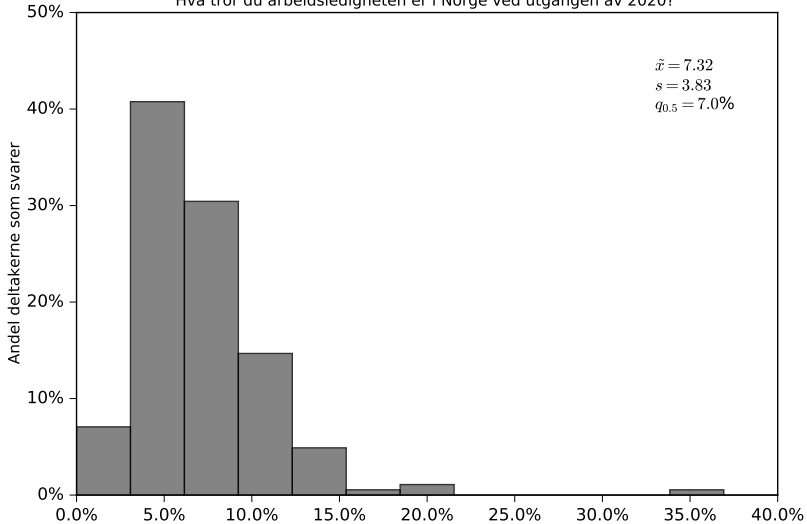
Spørsmål - nasjonalt

- Hva tror du endringen i fastlands-BNP (i faste priser) blir for Norge for hele 2020?
 - En økning (positiv vekst)
 - Uendret (null realvekst)
 - En nedgang på opptil 5 prosent
 - En nedgang på mer enn 5 prosent
- Hva tror du arbeidsledigheten er i Norge ved utgangen av 2019? (Antall registrerte helt arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken)

Hva tror du endringen i fastlands-BNP (i faste priser) blir for Norge for hele 2020?

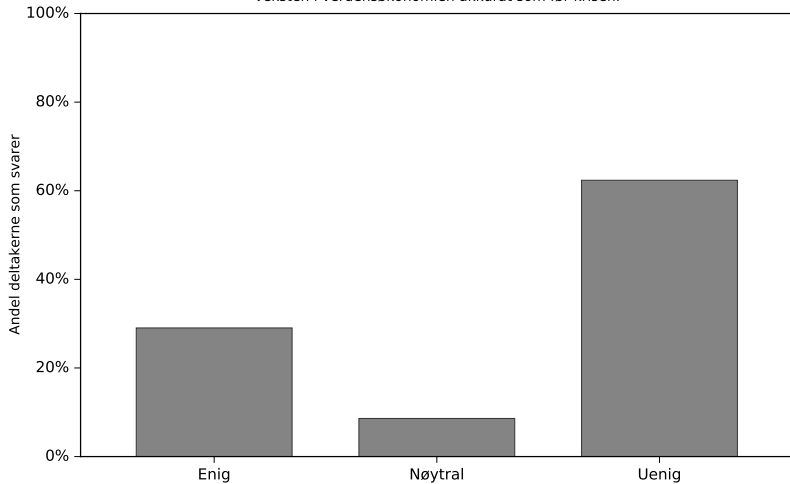
Hva tror du arbeidsledigheten er i Norge ved utgangen av 2020?

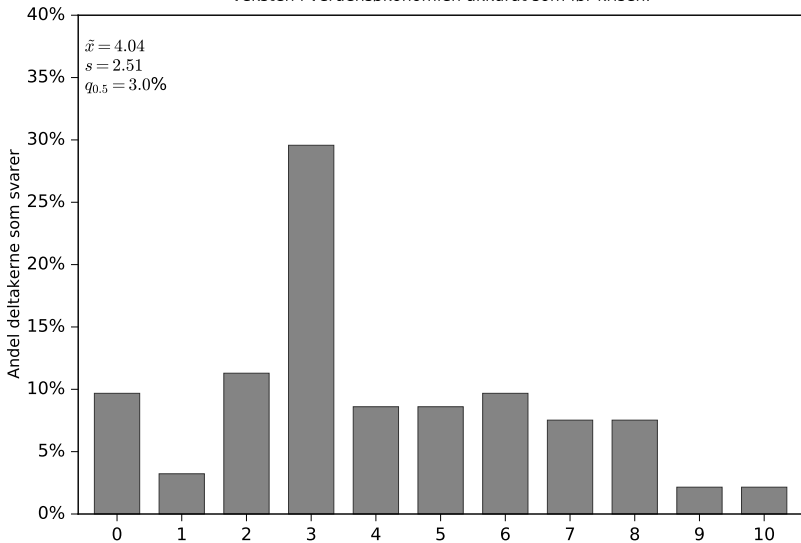
Spørsmål - internasjonalt

- Effekten av koronakrisen for verdensøkonomien blir kortvarig: om ett år er veksten i verdensøkonomien akkurat som før krisen.
- På lang sikt vil coronakrisen føre til omfattende begrensninger på internasjonal handel og mobilitet av arbeidskraft og kapital.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

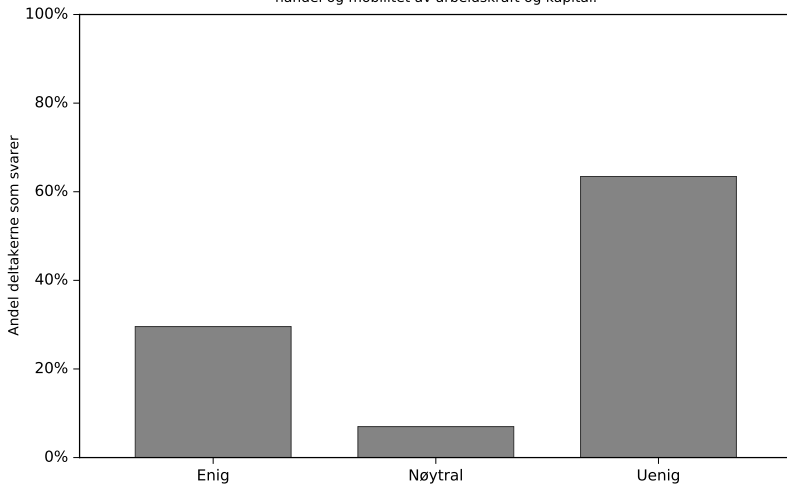
Effekten av koronakrisen for verdensøkonomien blir kortvarig: om ett år er veksten i verdensøkonomien akkurat som før krisen.

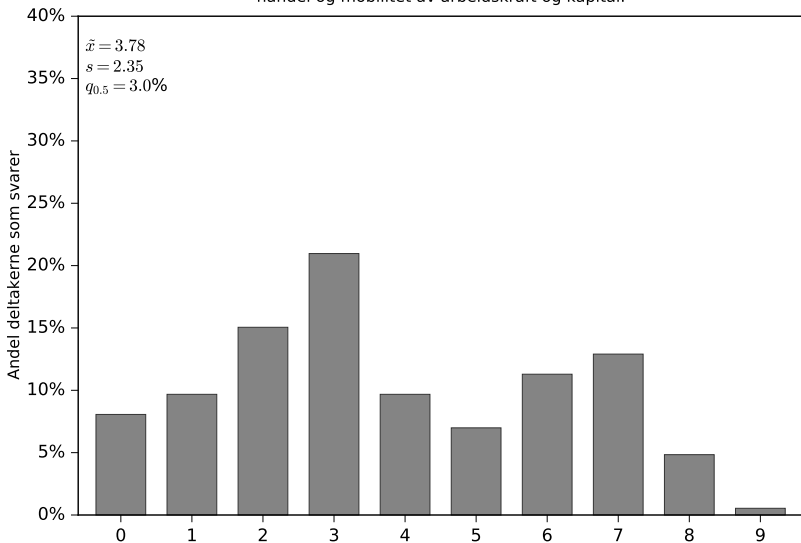
Effekten av koronakrisen for verdensøkonomien blir kortvarig: om ett år er veksten i verdensøkonomien akkurat som før krisen.

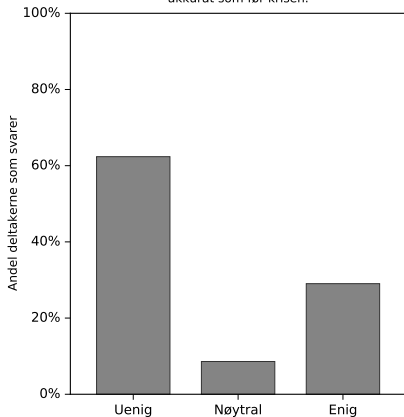
På lang sikt vil coronakrisen føre til omfattende begrensninger på internasjonal handel og mobilitet av arbeidskraft og kapital.

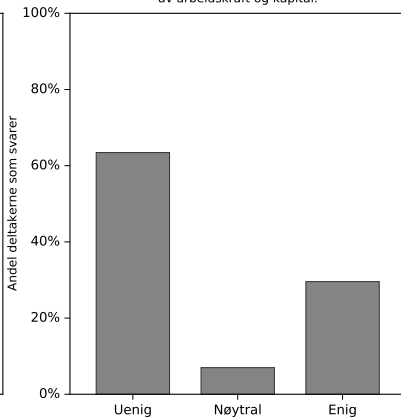
På lang sikt vil coronakrisen føre til omfattende begrensninger på internasjonal handel og mobilitet av arbeidskraft og kapital.

Effekten av koronakrisen for verdensøkonomien blir kortvarig: om ett år er veksten i verdensøkonomien akkurat som før krisen.

På lang sikt vil coronakrisen føre til omfattende begrensninger på internasjonal handel og mobilitet av arbeidskraft og kapital.

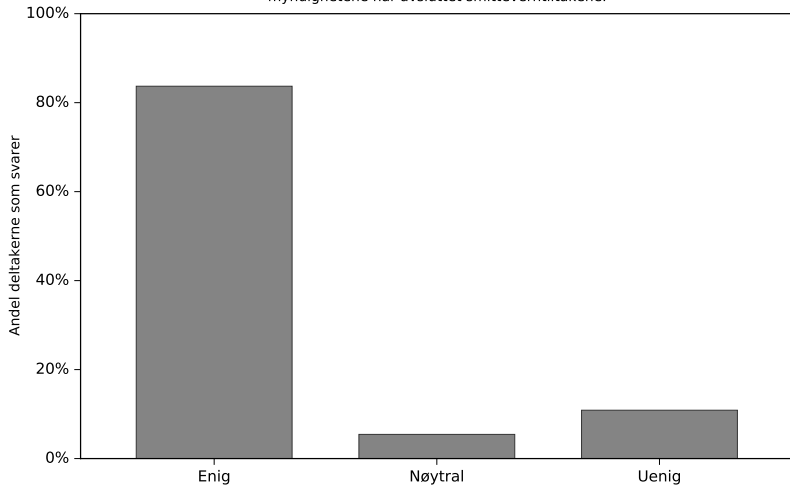

Økonomisk politikk

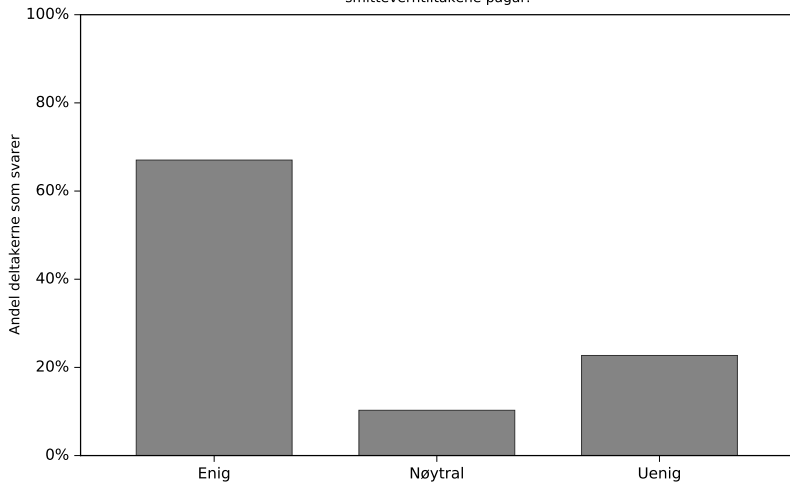
Motkonjunkturpolitikk

- Det vil være behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge etter at myndighetene har avsluttet smitteverntiltakene.
- Det er behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge allerede nå - mens smitteverntiltakene pågår.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

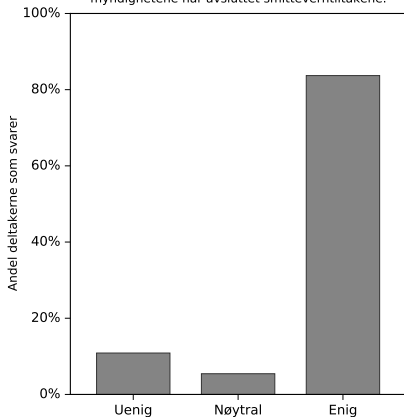
Det vil være behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge etter at myndighetene har avsluttet smitteverntiltakene.

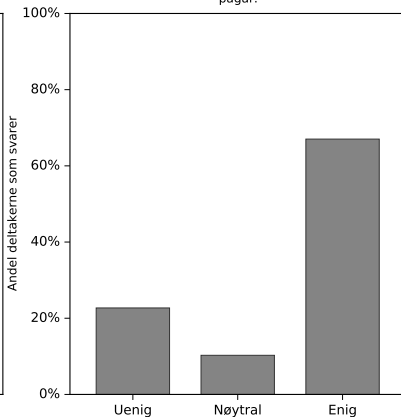
Det er behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge allerede nå – mens
smitteverntiltakene pågår.

Det vil være behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge etter at myndighetene har avsluttet smitteverntiltakene.

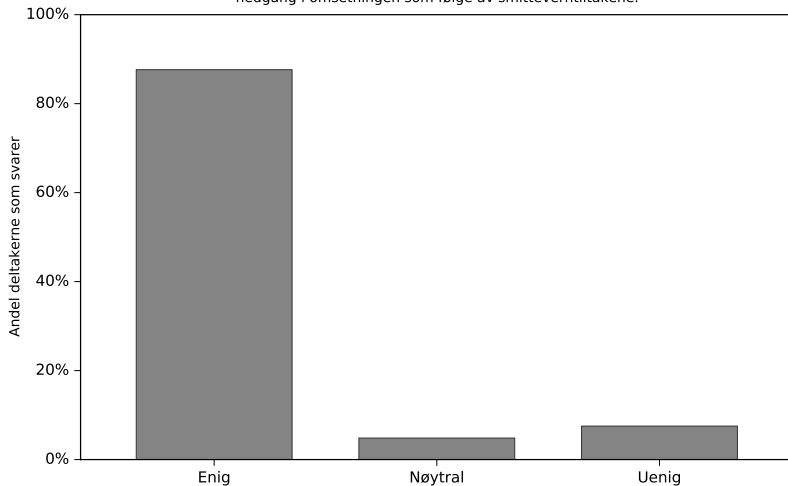
Det er behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge allerede nå – mens smitteverntiltakene pågår.

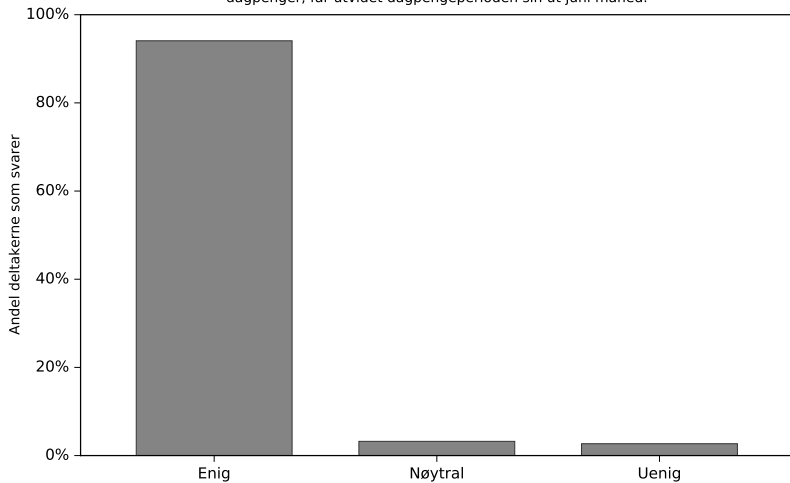
Spørsmål - krisetiltak

- Staten dekker en andel av de faste kostnadene for bedrifter som har betydelig nedgang i omsetningen som følge av smitteverntiltakene.
- Arbeidsledige og permitterte som er i ferd med å gå ut maksperioden på dagpenger, får utvidet dagpengeperioden sin ut juni måned.
- Myndighetene etablerer lånegarantiordning for små - og mellomstore bedrifter.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

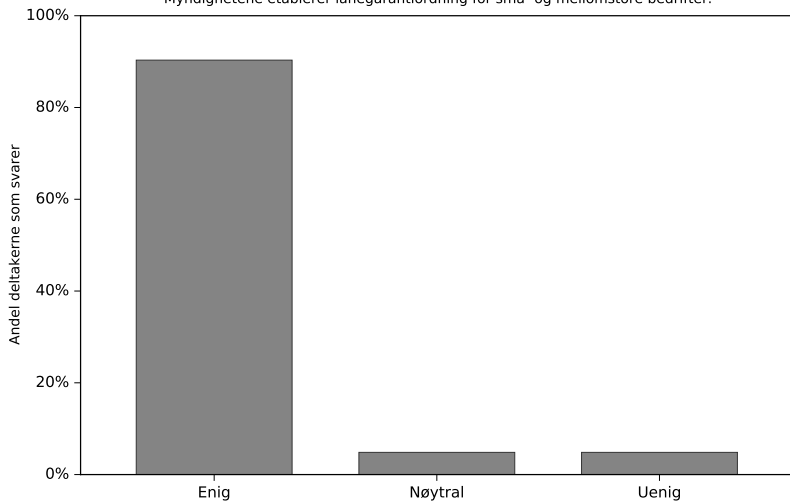
Staten dekker en andel av de faste kostnadene for bedrifter som har betydelig nedgang i omsetningen som følge av smitteverntiltakene.

Arbeidsledige og permitterte som er i ferd med å gå ut maksperioden på dagpenger, får utvidet dagpengeperioden sin ut juni måned.

Myndighetene etablerer lånegarantiordning for små- og mellomstore bedrifter.

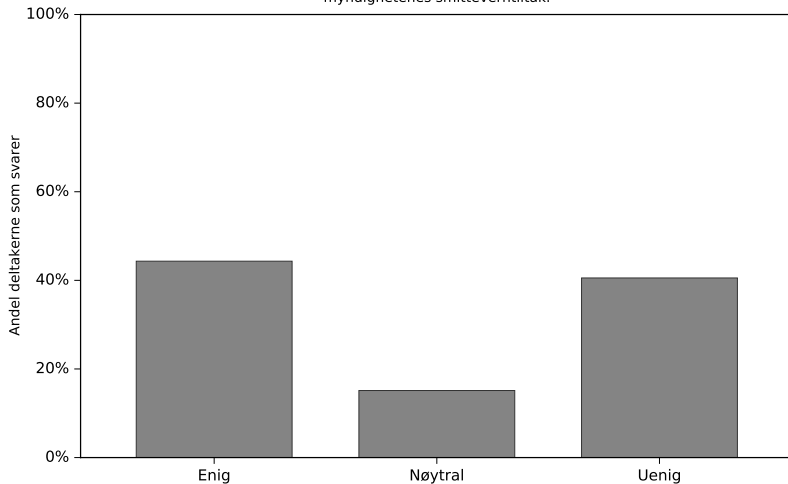

Fordeling og finansiering

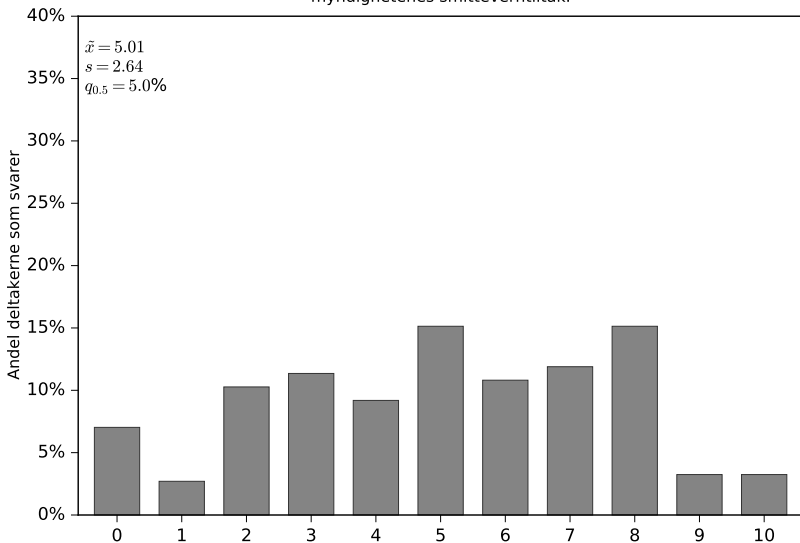
Spørsmål - fordeling og kompensasjon

- Bedrifter bør få full kompensasjon for økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak.
- Personer som er permitterte som en følge av myndighetenes smitteverntiltak bør få full lønnskompensasjon så lenge smitteverntiltakene vedvarer.
- Myndighetene bør gjennomføre en uniform kontantoverføring til alle husstander i Norge så raskt som mulig, det vil være en effektiv og ubyråkratisk måte å møte krisen på.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

Bedrifter bør få full kompensasjon for økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak.

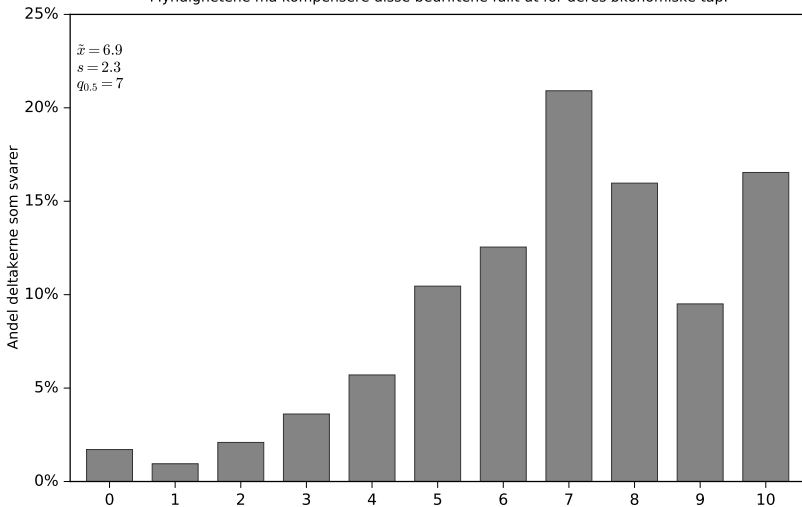

Bedrifter bør få full kompensasjon for økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak.

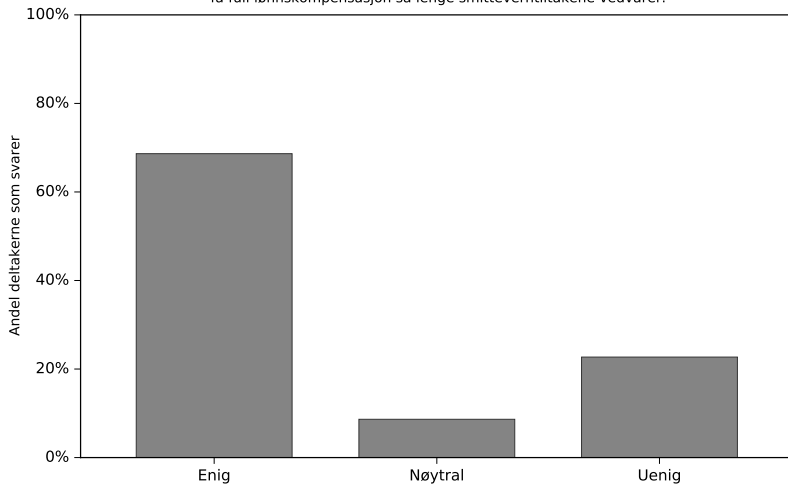

Allmennbefolkningen

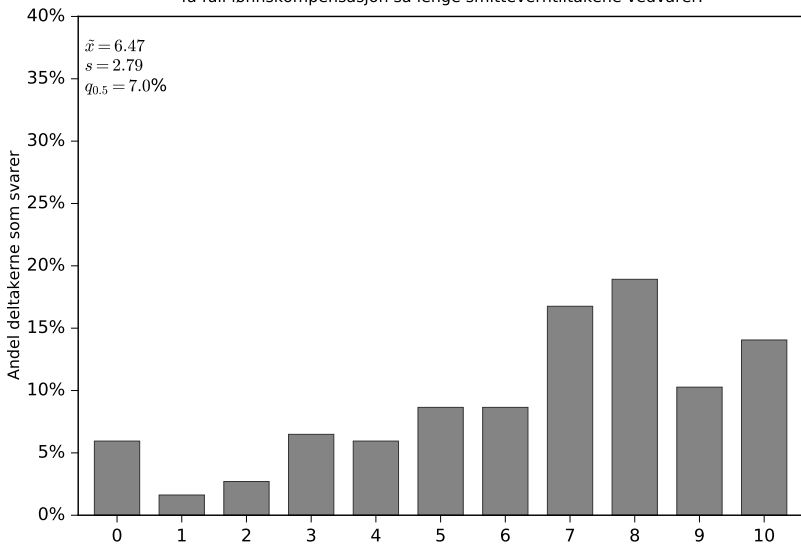
Myndighetene må kompensere disse bedriftene fullt ut for deres økonomiske tap.

Personer som er permitterte som en følge av myndighetenes smitteverntiltak bør få full lønnskompensasjon så lenge smitteverntiltakene vedvarer.

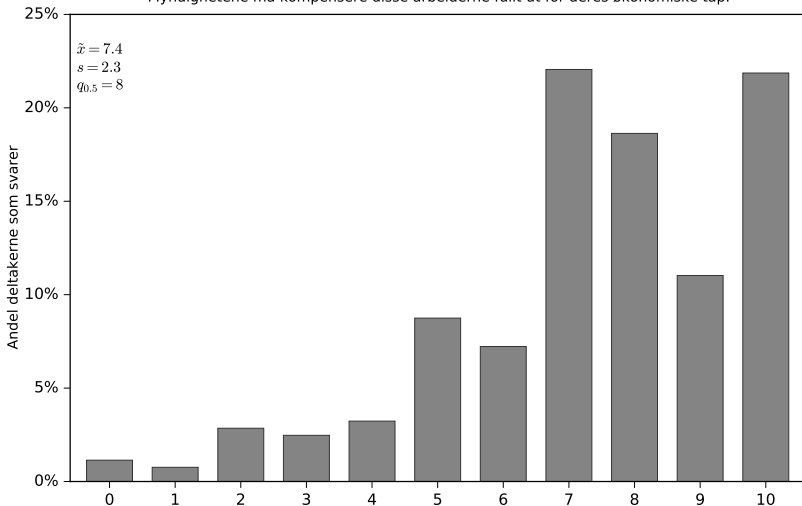

Personer som er permitterte som en følge av myndighetenes smitteverntiltak bør få full lønnskompensasjon så lenge smitteverntiltakene vedvarer.

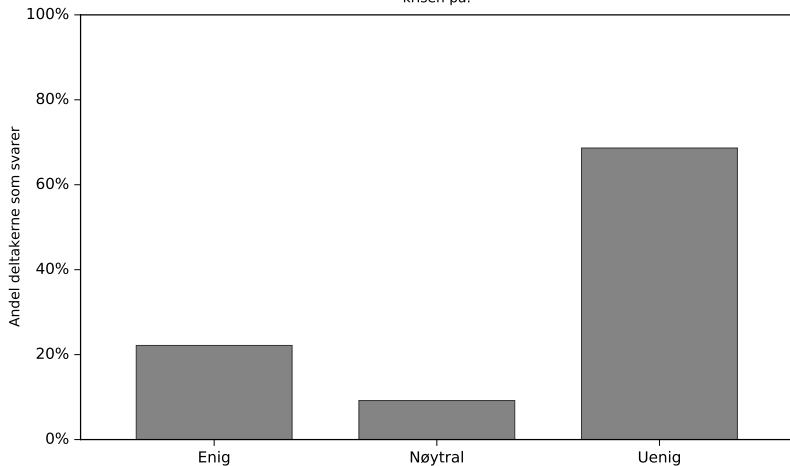

Allmennbefolkningen

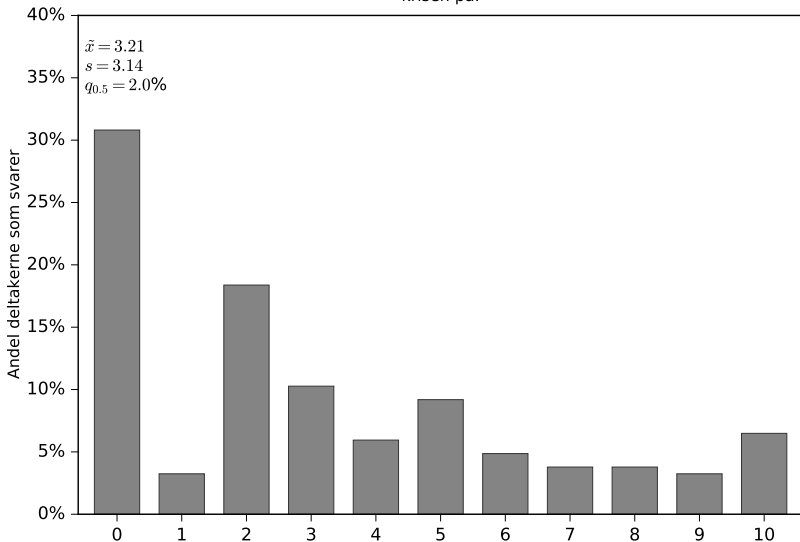
Myndighetene må kompensere disse arbeiderne fullt ut for deres økonomiske tap.

Myndighetene bør gjennomføre en uniform kontantoverføring til alle husstander i Norge så raskt som mulig, det vil være en effektiv og ubyråkratisk måte å møte krisen på.

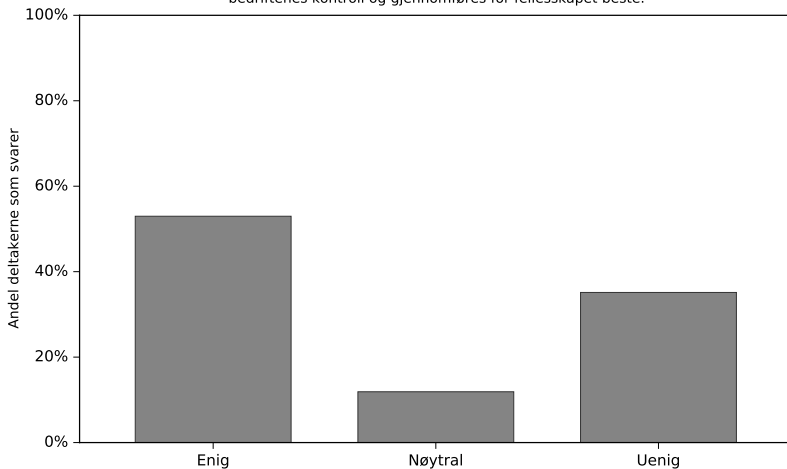
Myndighetene bør gjennomføre en uniform kontantoverføring til alle husstander i Norge så raskt som mulig, det vil være en effektiv og ubyråkratisk måte å møte krisen på.

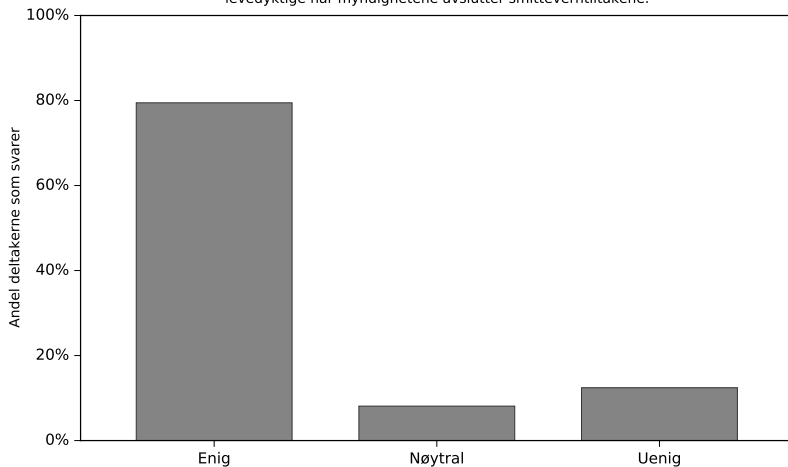
Kompensasjon av bedrifter - rettferdig/effektivt?

- Det ville være rettferdig å gi bedrifter full kompensasjon for økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak, siden disse tiltakene er utenfor bedriftenes kontroll og gjennomføres for fellesskapet beste.
- Det er effektivt å støtte bedrifter som har økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak, siden mange av disse bedriftene vil være levedyktige når myndighetene avslutter smitteverntiltakene.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

Det vil være rettferdig å gi bedrifter full kompensasjon for økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak, siden disse tiltakene er utenfor bedriftenes kontroll og gjennomføres for fellesskapet beste.

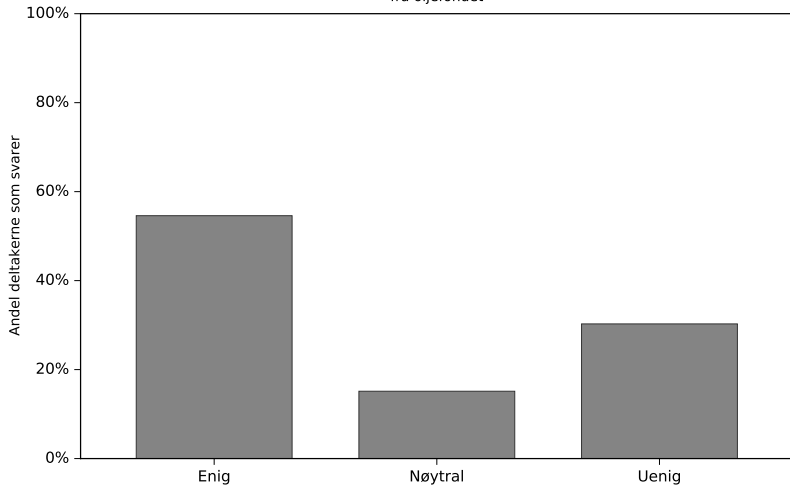
Det er effektivt å støtte bedrifter som har økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak, siden mange av disse bedriftene vil være levedyktige når myndighetene avslutter smitteverntiltakene.

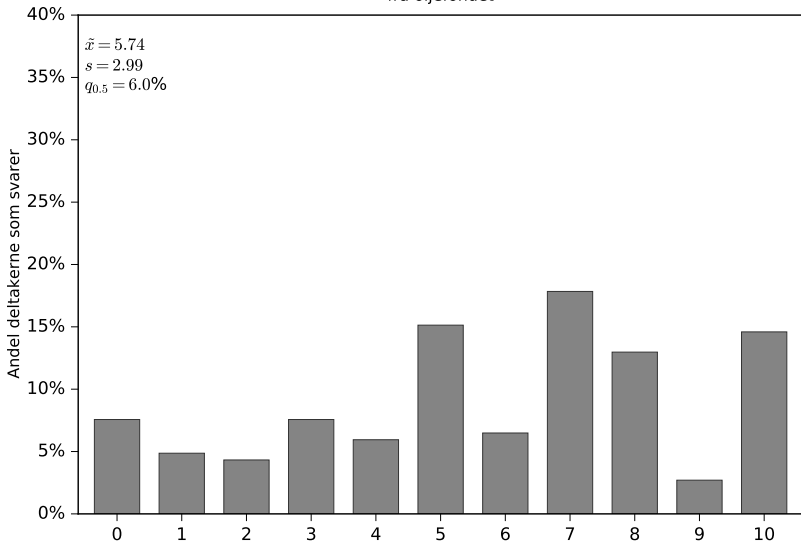
Finansiering av krisetiltakene

- Myndighetenes kostnader knyttet til coronakrisen bør i all hovedsak finansieres fra oljefondet.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

Myndighetenes kostnader knyttet til coronakrisen bør i all hovedsak finansieres
fra oljefondet

Myndighetenes kostnader knyttet til coronakrisen bør i all hovedsak finansieres
fra oljefondet

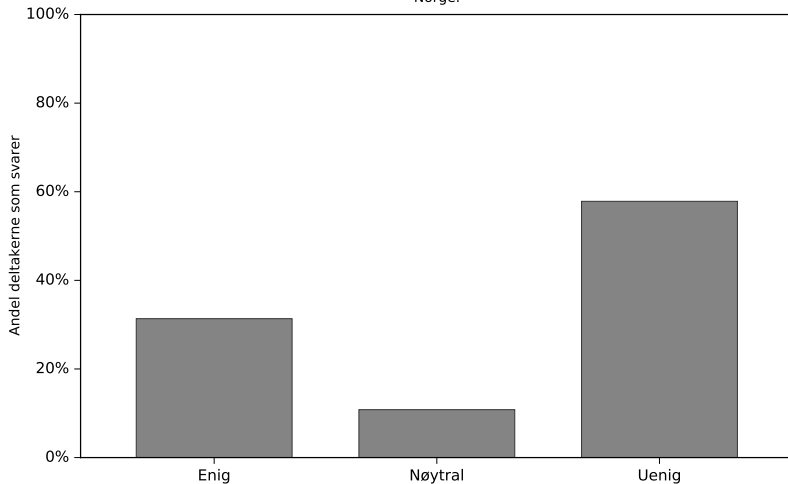

Myndighetenes håndtering av krisen - og tillit

Smitteverntiltakene

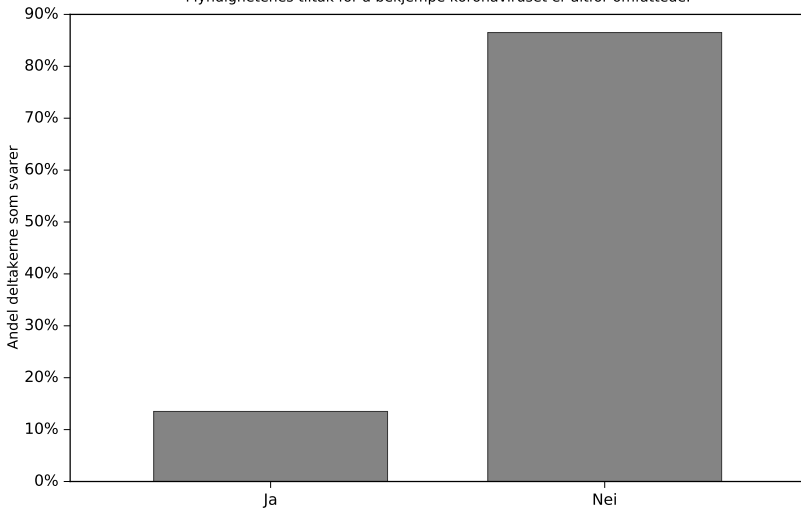
- Myndighetenes smitteverntiltak for å bekjempe coronakrisen er for omfattende i Norge.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

Myndighetenes smitteverntiltak for å bekjempe coronakrisen er for omfattende i Norge.

Allmennbefolkningen

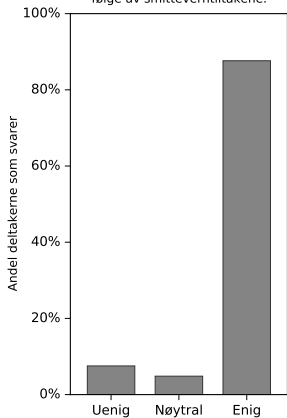
Myndighetenes tiltak for å bekjempe koronaviruset er altfor omfattede.

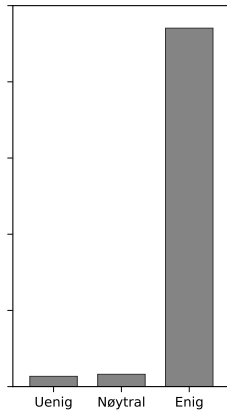
Tillit i allmennbefolkningen

- Coronakrisen vil styrke tilliten til **norske myndigheter** blant allmennbefolkningen i Norge.
- Coronakrisen vil styrke tilliten til **eksperter** blant allmennbefolkningen i Norge.
- Coronakrisen vil føre til at folk har større tillit **til hverandre** i Norge.
- Helt uenig (0) - Helt enig (10)

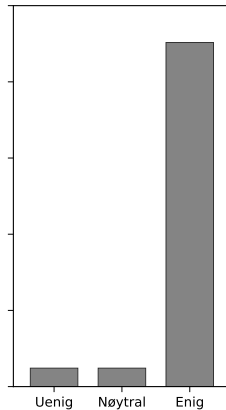
Staten dekker en andel av de faste kostnadene for bedrifter som har betydelig nedgang i omsetningen som følge av smitteverntiltakene.

Arbeidsledige og permitterte som er i ferd med å gå ut maksperioden på dagpenger, får utvidet dagpengeperioden sin ut juni måned.

Myndighetene etablerer lånegarantiordning for små- og mellomstore bedrifter.

Åpne spørsmål

- Hvilket av smitteverntiltakene er mest skadelig for norsk økonomi?

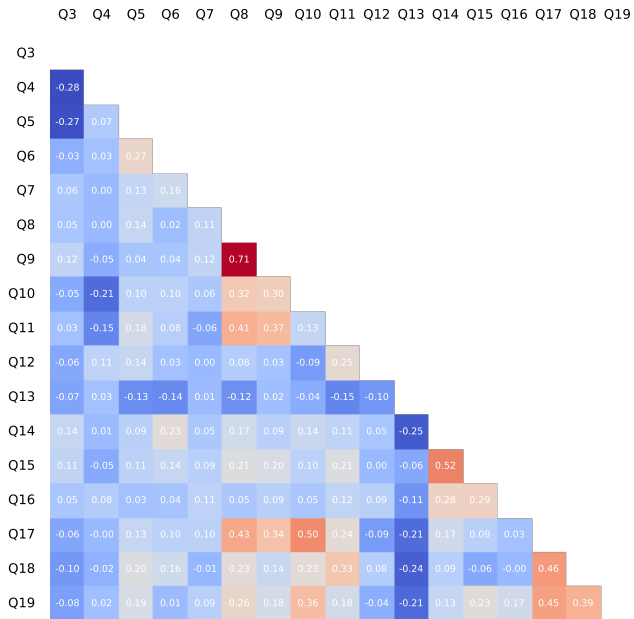
Åpne spørsmål

- Hvilket av smitteverntiltakene er mest skadelig for norsk økonomi?
- Klart vanligste svaret: **Stenging av skoler og barnehager.**
- En del utfordret spørsmålet.

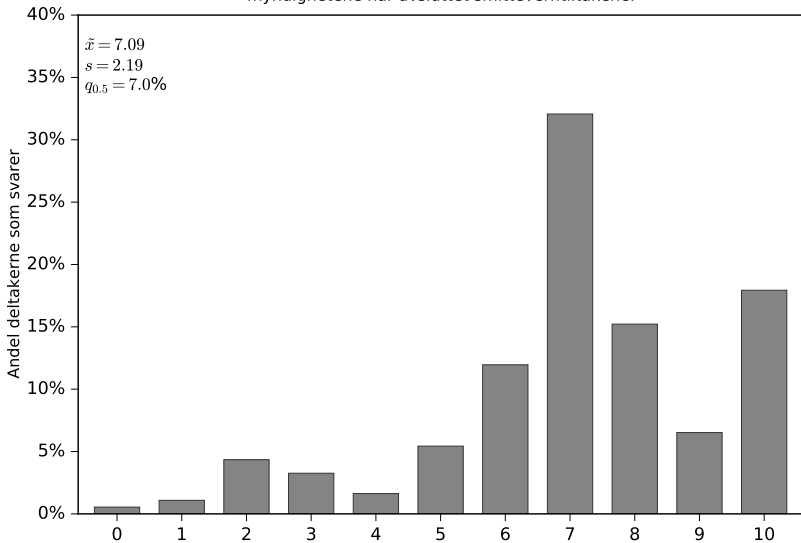
En liten oppsummering

- Hvor går verden - stor **usikkerhet**.
- **Enighet**: Om standard økonomisk politikk.
- **Uenighet**: Fordeling, finansiering og omfanget av smittetiltakene
- mindre støtte til kompensasjon enn i allmennbefolkningen.
- La diskusjonen fortsette!

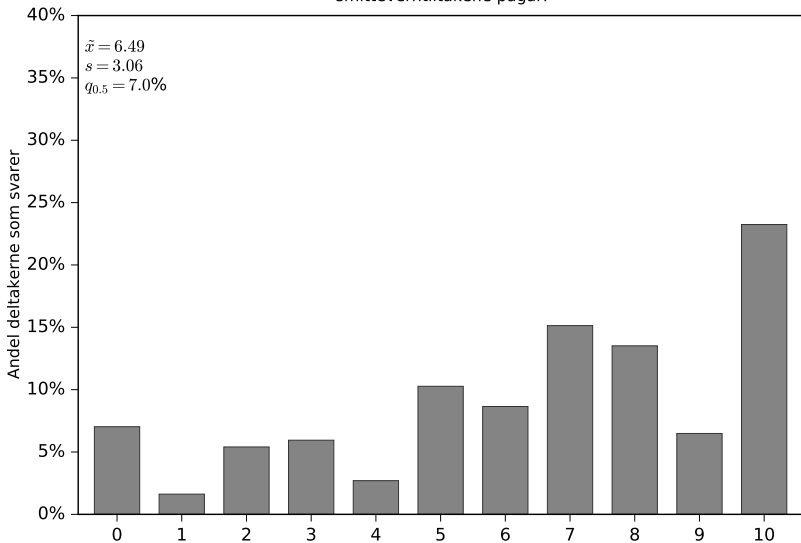
Figurer som ikke ble vist.

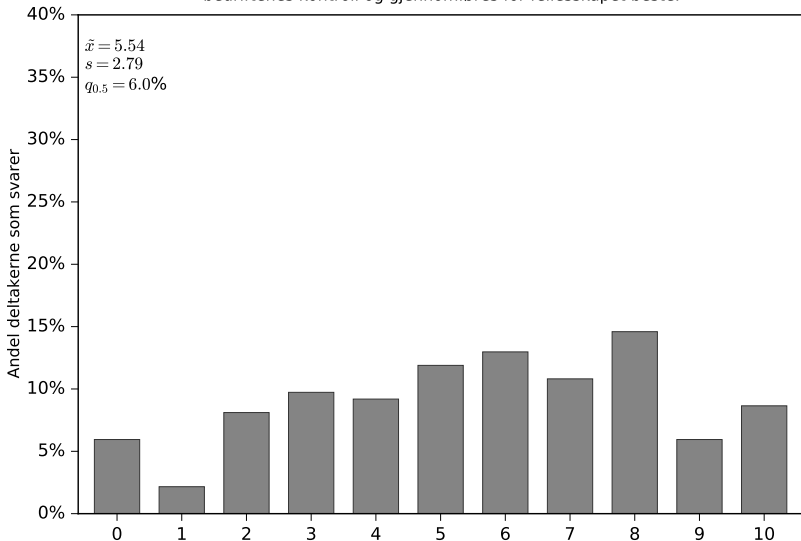
Det vil være behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge etter at myndighetene har avsluttet smitteverntiltakene.

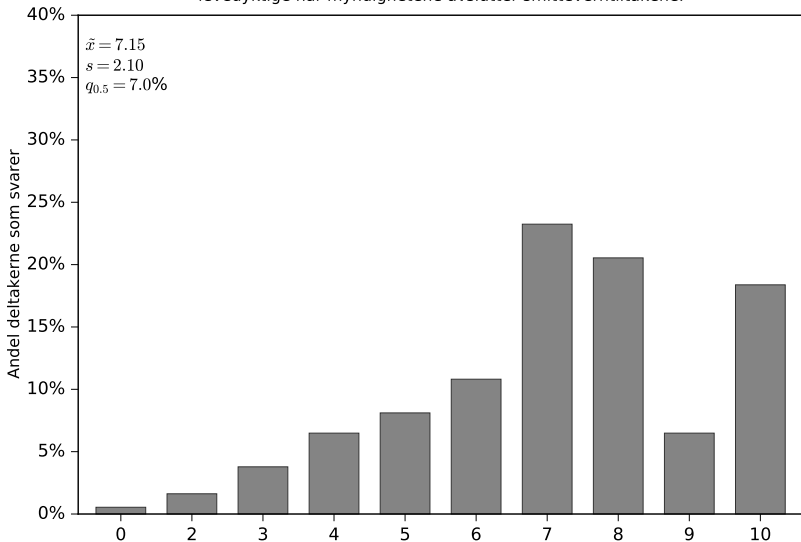
Det er behov for omfattende motkonjunkturpolitikk i Norge allerede nå – mens smitteverntiltakene pågår.

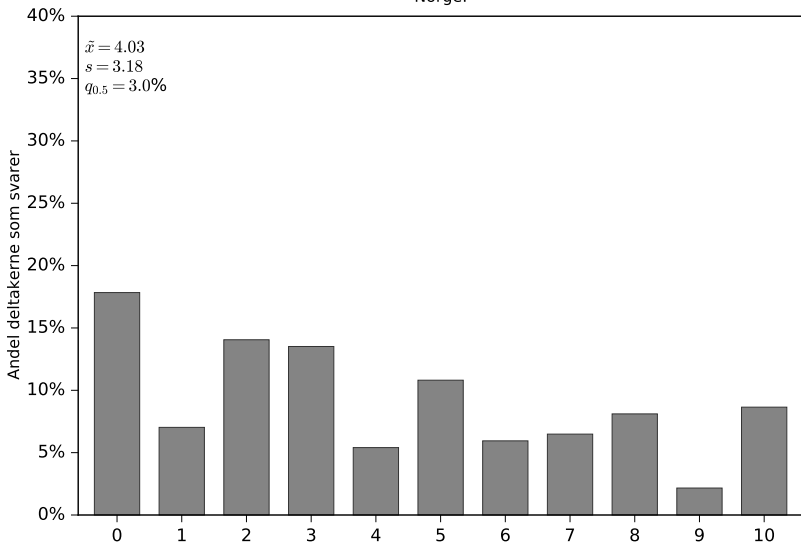
Det vil være rettferdig å gi bedrifter full kompensasjon for økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak, siden disse tiltakene er utenfor bedriftenes kontroll og gjennomføres for fellesskapet beste.

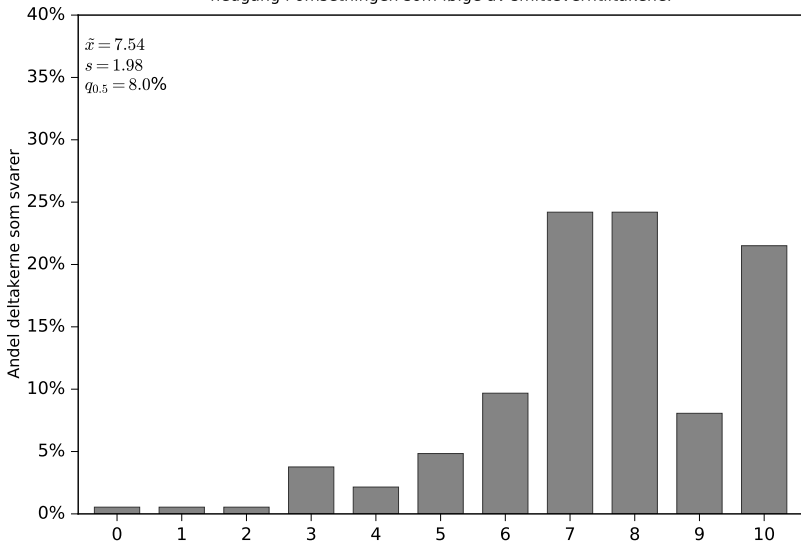
Det er effektivt å støtte bedrifter som har økonomiske tap som er en følge av myndighetenes smitteverntiltak, siden mange av disse bedriftene vil være levedyktige når myndighetene avslutter smitteverntiltakene.

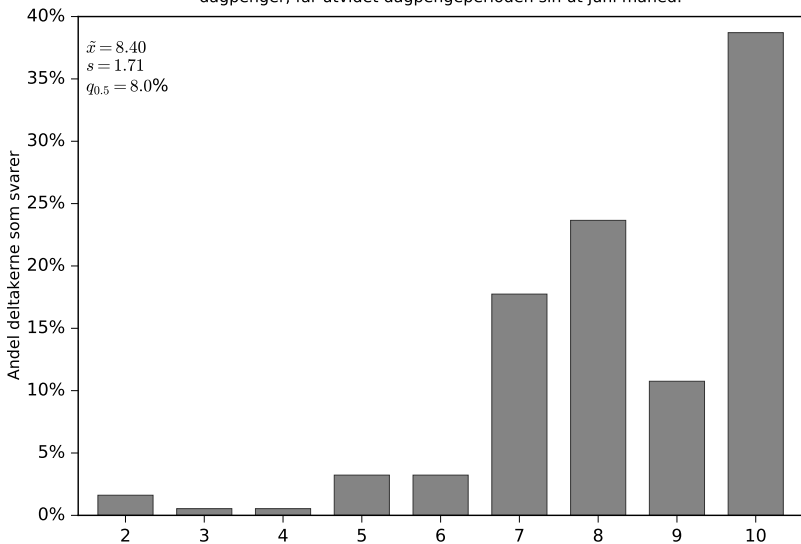
Myndighetenes smitteverntiltak for å bekjempe coronakrisen er for omfattende i Norge.

Staten dekker en andel av de faste kostnadene for bedrifter som har betydelig nedgang i omsetningen som følge av smitteverntiltakene.

Arbeidsledige og permitterte som er i ferd med å gå ut maksperioden på dagpenger, får utvidet dagpengeperioden sin ut juni måned.

Myndighetene etablerer lånegarantiordning for små- og mellomstore bedrifter.

